

Kadın Girişimciliği Üzerine Yapılan Uluslararası Çalışmaların Bibliyometrik Analizi

Suat Arpacı¹

Received/ Başvuru: 25.04.2024

Accepted/ Kabul: 16.07.2024

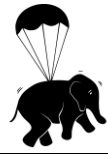
Published/ Yayın: 30.07.2024

Öz

Bu çalışmada kadın girişimciliği üzerine 2003-2023 yılları arasında yapılan uluslararası çalışmaların bibliyometrik incelemeye başlanmaktadır. Bu çalışma kadın girişimciliği üzerine yapılan uluslararası çalışmaları kapsamlı bir şekilde incelemesine dayanmaktadır. Bibliyometrik analiz ile kadın girişimciliği üzerine yapılan uluslararası çalışmaların derinlemesine analizi yapılmıştır. Web of Science veritabanında yayınlanan 461 makalenin VOSviewer yazılım programı kullanılarak analizler yapılmıştır. Kadın girişimciliği ile ilgili veriler "Co-authorship, Co-occurrence ve Citation" gibi sekmeler kullanılarak yapılan analizler sonucunda bu konuda öne çıkan yazarlar, ülkeler ve kaynakların belirlenmiştir. Böylelikle kadın girişimciliği üzerine en çok yayın yapan yazarlar, en çok atıf alan yazarlar, en çok atıf alan ortak yazarlar ve yayınlar, anahtar kelimeler, ortak çalışma yapan yazarlar, ülkeler ve kaynaklar tespit edilmiştir. Kadın girişimciliği üzerine yapılan çalışmalarda en fazla atıf Reza Jamali (227 atıf) olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bununla beraber kadın girişimciliği üzerine yapılan yayınların katlanarak arttığı analiz sonucunda belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: kadın girişimciliği, bibliyometrik analiz, girişim, web of science, vosviewer

¹ Öğr. Gör. Dr., Fırat Üniversitesi, Türkiye, sarpaci@firat.edu.tr, Orcid: 0000-0003-2683-6060

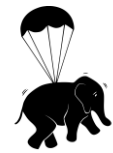

Bibliometric Analysis of International Studies on Women Entrepreneurship

Abstract

This study aims to identify important research gaps in existing studies on women's entrepreneurship and to guide new research on women's entrepreneurship by conducting a bibliometric review of international studies on women's entrepreneurship between 2003 and 2023. This study is based on a comprehensive review of international studies on women entrepreneurship. An in-depth analysis of international studies on women's entrepreneurship was conducted through bibliometric analysis. The analysis of 461 articles published in the Web of Science database was conducted using the VOSviewer software program. The data on women's entrepreneurship were analyzed using tabs such as "Co-authorship, Co-occurrence and Citation" and the prominent authors, countries and sources were identified. Thus, the authors who published the most on women's entrepreneurship, the most cited authors, the most cited co-authors and publications, keywords, co-authors, countries and sources were identified. It was concluded that Reza Jamali (227 citations) was the most cited author in the studies on women's entrepreneurship. In addition, it was determined as a result of the analysis that publications on women's entrepreneurship have increased exponentially.

Keywords: women entrepreneurship, bibliometric analysis, entrepreneur, web of science, vosviewer

EXTENDED ABSTRACT

Background & Purpose: The combination of various components of a business is defined as entrepreneurship. An entrepreneur is a person who designs and develops innovative enterprise models and does so based on the inputs and resources needed. While ensuring growth and development through various projects, creativity, exploring opportunities and innovations are the main focus of entrepreneurship. The concept of entrepreneurship actually means being open to innovation. For this reason, entrepreneurs are involved in some strategies such as promoting business growth, renewing business policies, increasing the competitive advantage of the business, encouraging employees to perform better, creating employment and wealth (Appelstrand and Lidestav, 2015). The concept of a woman entrepreneur is defined by Vinze (1987) as "an entrepreneurial individual who seeks opportunities with an uncanny vision, possesses commercial acumen, tremendous tenacity and, above all, a willingness to take risks into the unknown because of her adventurous spirit". Women began to be seen as professionals in the public and private sectors in the 1970s. In industries such as tourism, art, fashion and design, women have become more self-employed and have even started to work in management positions in their businesses (Munoz and Perez, 2007). The social and economic empowerment of a country is directly proportional to women's contribution to the business world. Women began to be seen as professionals in the public and private sectors in the 1970s. In industries such as tourism, art, fashion and design, women have become more self-employed and have even started to work in management positions in their businesses (Munoz and Perez, 2007). The growth and promotion of women's entrepreneurship, especially in developing economies, has attracted the attention of policy makers, researchers and development agencies. These plans usually include entrepreneurship education and training, strong financial assistance, and policies and programs to encourage and develop businesses to increase the number of women entrepreneurs. This raises the question of why women engage in entrepreneurial activities at all risks (financial, social, personal, etc.). There are some motivations that inspire women to start their own enterprises. These motivations can be listed as working according to their own rules and regulations, the need for economic self-sustainability, the desire to use their talents and skills, the desire to maintain the standard of living for themselves and their families, flexibility in lifestyle, personal development and recognition in society (Orhan and Scott, 2001).

Research Method: This study, which focuses on articles on women entrepreneurship, aims to use bibliometric analysis, which is frequently used in the evaluation of scientific studies. The concept of bibliometrics was first introduced by Alan Pritchard in 1969 and was suggested to be used instead of the concept of "statistical bibliography" (Diodato, 2012; Lawani, 1981). In this study, women's entrepreneurship was used as a single variable. The articles in the Web of Science database with the topic of women's entrepreneurship between 2003 and 2023 were examined and subjected to bibliometric analysis.

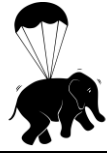
Web of Science database was preferred because it has advanced search indicators for advanced data analysis, shows diversity in providing control mechanisms, includes reliable studies in

terms of research reliability and publication ethics, and provides access to a comprehensive data set from different disciplines.

As a result of the search conducted by selecting all fields with the keyword "women's entrepreneurship" from the Web of Science database on 21.02.2024, 461 articles were reached as a result of the search conducted by selecting only the articles tab again. For the analysis of the data obtained, the "VOSviewer" software program was preferred because it is free, open to public use and visualizes the results obtained. The data obtained from the Web of Science database were saved in a file format compatible with the "VOSviewer" software program and uploaded to the program. The data on women's entrepreneurship were analyzed by using tabs such as "Co-authorship, Co-occurrence and Citation" to identify the prominent authors, countries and sources. Thus, the authors who published the most on women's entrepreneurship, the most cited authors, the most cited co-authors and publications, keywords, co-authors, countries and sources were identified.

Conclusion: The aim of this study is to conduct a bibliometric analysis of research on women's entrepreneurship. Another aim of the study is to provide a better understanding of the research on women's entrepreneurship. Literature reviews on women's entrepreneurship have often focused on a specific topic or on high-impact journals in specific fields, while ignoring themes and important research in other journals or fields. This study analyzes the articles in the Web of Science database. The analysis revealed that the topic of women's entrepreneurship has experienced significant growth in recent years. The number of publications related to the research has increased significantly, especially in 2016 and beyond, indicating that this topic will continue to be an interesting topic for researchers in the coming years. This study has some limitations. On the one hand, since the review is based on articles in the Web of Science database rather than on all published women's entrepreneurship research, the results are interpreted only with respect to this sample of articles. Nevertheless, the results can be very enlightening in terms of understanding the structure and development of women's entrepreneurship studies. Another limitation is that some publications could not be fully included in the VOSviewer software program, which is the most widely used in bibliometric analysis. This can be addressed in future research by expanding data sources from various databases outside the VOSviewer software program.

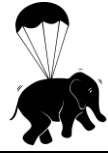
1. GİRİŞ

Bir işletmenin sahip olduğu çeşitli bileşenlerin birleşimi girişimcilik olarak tanımlanmaktadır. Girişimci ise yenilikçi girişim modellerini tasarlayan, geliştiren ve bunları ihtiyaç duyulan girdiler ve kaynaklara dayanarak yapan kişidir. Çeşitli projeler ile büyümeyi ve gelişmeyi sağlarken yaratıcılık, fırsatlar ve yenilikleri keşfetmek girişimin ana odağı olmaktadır. Girişimcilik kavramı aslında bir nevi yeniliklere açık olmak demektir. Bu nedenle girişimciler işletmede büyümeyi teşvik etmek, işletme politikalarının yenilemek, işletmenin rekabet avantajını artırmak, işletmenin daha iyi performans göstermesi için çalışanları teşvik etmek, istihdam ve zenginlik yaratmak gibi bazı stratejilere dahil olmaktadırlar ([Appelstrand ve Lidestav, 2015](#)).

Girişimcilik, çağdaş piyasa ekonomilerinin sürekli gelişimi için hayati önem taşımakta, rekabeti besleyen ve ekonomik büyümeyi destekleyen yenilikçi işletmeler yaratmaktadır ([Djankov vd., 2002](#)). Dünya genelinde hızla yaygınlaşan bir terim haline gelen girişimcilik ekonomik kalkınma ve toplumların refah düzeyleri ile de yakından ilişkilidir. Girişimcilik kavramı büyük, orta ve küçük işletmelerin yanında politikacıların, araştırmacıların ve hatta toplum tüm kilit kesiminde yer alan kişilerin ilgisini çekmeyi başarmıştır. Girişimcilik küresel anlamda girişim dünyası için gelişimsel bir ilham kaynağı olarak ortaya çıkmıştır ([LaVan ve Murphy, 2007](#); [Maden, 2015](#)). Girişimcilik ruhu ve girişimci doğa tüm insanlarda mevcuttur ve cinsiyete bakılmaksızın herkese açıktır. Cabrera ve Mauricio'ya ([2017](#)) göre, dünya nüfusunun hem hemen yarısını oluşturan kadınlar, girişimcilik alanının herhangi bir cinsiyetle sınırlı olması kadınların girişimcilik faaliyetlerine katılımının ulusun ekonomik büyümesi etkisi son derece önemlidir. Bir ülkenin sosyal ve ekonomik açıdan güçlenmesi kadınların iş dünyasına katkısı ile doğru orantılıdır.

Girişimcilik ile ilgili daha önce yapılan araştırmalar incelendiğinde girişimciliğin hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkelerde ekonomik kalkınmayı son derece etkilemesine rağmen yapılan çalışmaların çoğunlukla sanayileşmiş ülkelerde yoğunlaştığını ve bu kavramla ilgili bilgilerin sınır kaldığını söyleyebiliriz ([Cetindamar, 2005](#); [Gupta vd., 2009](#); [Karatat-Ozkan vd., 2010](#)). Bu durum özellikle kadın girişimciliği üzerine yapılan araştırmalar için geçerlidir, çünkü bu alandaki çalışmalar genellikle gelişmiş ülkelerde yürütülmüştür ([Welter vd., 2006](#); [Cetindamar vd., 2012](#)). Minniti ve Naudé, ([2010](#)) kadın girişimciler dünyanın gelişmekte olan bölgelerinde ekonomik büyüme ve kalkınma için önemli bir "kullanılmayan kaynak" olarak tanımlamaktadır ([Verma ve Gustafsson, 2020](#); [Donthu vd., 2021](#); [Marin-Palacios vd., 2022](#)).

Bugüne kadar kadın girişimciliğinin üzerine yayınlanan makaleleri inceleyen çalışma sayısı çok azdır ([Javadian ve Singh, 2012](#); [Vossenber, 2013](#)). Bu nedenle bu çalışmada kadın girişimciliği üzerine yayınlanan makalelerin bibliyometrik analizi yapılmıştır. Bibliyometrik analiz son zamanlarda birçok araştırmacı tarafından büyük bir ilgi görmektedir. Çünkü bibliyometrik analiz araştırmacılara çok büyük verileri analiz ve keşfedebilme imkanı sunmaktadır ([Khan vd., 2021](#)). Bibliyometrik analiz yoluyla, bir kadın girişimciliği alanında

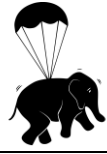
kapsamlı bir genel bakış elde edilmiştir. Kadın girişimciliği konusunda bilgi boşluklarını belirlenmiş, yeni araştırma fikirleri üretmeye ve alana katkıya yardımcı olacak sonuçlar elde edilmiştir.

2. KAVRAMSAL ARKA PLAN

Bir ülkenin ekonomik büyüme hedeflerine ulaşabilmesi o ülkedeki tüm kesimin girişimcilik faaliyetlerine katılmasıyla ilişkilidir. Girişimciler farklı özellikleri sahip olabilirler. Girişimciler farklı eğitim düzeyine sahip oldukları gibi çeşitli yetenek ve becerilere hatta farklı yetiştirme tarzlarına, konumlara ve farklı sosyal sınıflara da sahip olabilirler. Bir ülkenin büyüme sürecini yönlendiren ve bu sürece önemli ölçüde katkıda bulunan unsurlardan biri ülke vatandaşları arasındaki girişimcilik faaliyetlerine katılımıdır (Kassa, 2021). Bu durum cinsiyete göre değişmez. Fakat, özellikle gelişmekte olan ülkelere bağlı olarak hala birçok başarı farkı bulunmaktadır, örneğin Hindistan'da kadın girişimciliği seviyesi diğer ekonomilere kıyasla çok düşüktür (Agarwal ve Lenka, 2018; Tyagi vd., 2021). Aynı şekilde, gelişmekte olan diğer ülkelerdeki işletmelerde hala büyük ölçüde erkeklerin hakimiyetindedir ve işletme faaliyet sürecinde kadınları dikkate alınmadığı durumlar söz konusudur (Sohail vd., 2022).

Bir ülkede kadın girişimcilerin sayısının artması ülkenin ekonomik kalkınması ile doğru orantılıdır. Geçiş sürecindeki bir ekonomi için girişimcilik, kalkınmayı sağlamada uzun bir yol kat eden faaliyetlerden biridir (Ogunyemi, 2015). Kadın girişimci kavramı Vinze (1987) tarafından “esrarengiz bir vizyonla fırsatları kollayan, ticari zekâyâya sahip, muazzam bir azim ve hepsinden önemlisi, sahip olduğu maceracı ruh nedeniyle bilinmeyene karşı risk almaya istekli olan girişimci bir birey” olarak tanımlanmaktadır.

Kadınların kamu ve özel sektöre profesyonel olarak adım atmaları 1970’li yıllar içerisinde görülmeye başlanmıştır. Turizm, sanat, moda ve tasarım gibi endüstrilerde kadınlar daha fazla serbest meslek sahibi olmuş hatta işletmelerinin yönetim birimlerinde çalışmaya başlamıştır (Munoz ve Perez, 2007). Kadın girişimciler, gelişmekte olan ekonomilerde büyüme ve refahın sürdürülmesi için yeni itici güçler olarak ortaya çıkmıştır. Özellikle gelişmekte olan ekonomilerde kadın girişimciliğinin büyümesi ve teşvik edilmesi politikacıların, araştırmacıların ve kalkınma ajanslarının dikkatini çekmiştir. Devletler, uluslararası ve ulusal kuruluşlar, işletmeler ve sivil toplum kuruluşları girişimcilik becerilerini ve kapasitelerin geliştirilmesi için kadın girişimciliğine yönelik planlar hazırlamaktadırlar. Bu planlar genellikle girişimcilik eğitimi ve öğretimi, güçlü bir finansal yardım, kadın girişimci sayısını arttırmak için işletmelere yönelik olarak teşvik edici ve geliştirici politika ve programları kapsamaktadır. Bu durumda kaşımıza kadınların niçin her türlü riskleri (finansal, sosyal, kişisel vb.) göze alarak girişimcilik faaliyetleri katıldıkları sorusu çıkmaktadır. Kadınlara kendi girişimlerini başlatmaları için ilham veren bazı motivasyonları bulunmaktadır. Bu motivasyonlar; kendi kural ve düzenlemelerine göre çalışma, ekonomik olarak kendi kendini idame ettirme ihtiyacı, yetenek ve becerilerini kullanma arzusu, kendisinin ve ailesinin yaşam standardını koruma

arzusu, yaşam tarzında esneklik, kişisel gelişim ve toplumda tanınma gayreti şeklinde sıralanabilir (Orhan ve Scott, 2001).

Minniti ve Naudé, (2010) kadın girişimciler dünyanın gelişmekte olan bölgelerinde ekonomik büyüme ve kalkınma için önemli bir “kullanılmayan kaynak” olarak tanımlamaktadır. Ancak, kadın girişimciliği ile ilgi yapılan çalışmalara incelediğinde çalışmaların çoğunlukla ekonomik bağlamda yapıldığını kadın girişimciliği üzerine yapılan çalışmaların incelendiği çalışmanın çok az sayıda olduğu söylenebilir (Anggadwita vd., 2017; Ramadani vd., 2015).

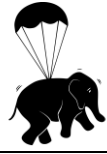
Yapılan çalışmalarda araştırmacılar, kadınların aile şirketlerine katılımını bunun yanında, kadınların rollerine yönelik tutumlarını incelemişlerdir (Salganicoff, 1990; Tillmar vd., 2022; Hollander ve Bukowitz, 1990; Frishkoff ve Brown, 1993; Cole, 1997). Bazı araştırmacılar ise kadının toplumsal cinsiyete dayalı ekonomik eşitlik sağladığı ve böylelikle kadın girişimciliği kadınların toplumdaki konumunu güçlendir sonuçlarına ulaşmıştır (Tillmar vd., 2022; Agarwal vd., 2021).

3. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

Kadın girişimciliği üzerine yapılan uluslararası makaleleri konu olan bu çalışmada bilimsel çalışmaların değerlendirilmesin sıklıkla kullanılan bibliyometrik analizin yöntemi kullanılmıştır. Bibliyometri kavramı ilk olarak Alan Pritchard tarafından 1969 yılında ortaya çıkarılmış ve “istatistiksel bibliyografya” kavramı yerine kullanılması önerilmiştir (Diodato, 2012; Lawani, 1981). Kadın girişimciliği konu başlığı ile Web of Science veri tabanında 2003 ile 2023 yılları arasında yer alan makaleler incelenmiş ve bibliyometrik analize tabi tutulmuştur.

Web of Science veri tabanı ileri düzeyde veri analizi için gelişmiş arama göstergelerine sahip olması, kontrol mekanizmalarını sağlamada çeşitlilik göstermesi, araştırmanın güvenilirliği açısından güvenilir ve yayın etiği bakımından nitelikli çalışmalara yer vermesi ve farklı disiplinlerden kapsamlı bir veri setine erişim sağladığından tercih edilmiştir.

Web of Science veri tabanından 21.02.2024 tarihinde “Women Entrepreneurship” (kadın girişimciliği) anahtar sözcüğü ile tüm alanlar seçilerek yapılan araştırmada ulaşılan sayfada tekrar sadece makaleler sekmesi seçilerek yapılan arama neticesinde 461 makaleye ulaşılmıştır. Web of Science veri tabanında yayın yapılan yıllar, ülkeler, kurumlar ve İngilizce olarak yayınlan makalelerden elde edilen verilerin “VOSviewer” yazılım programı ile uyumlu bir dosya formatında kayıt edilmiş ve programa yüklenmiştir. Kadın girişimciliği ile ilgili veriler “Co-authorship (ortak yazar), Co-occurrence (birlikte görülme) ve Citation (atıf)” gibi sekmeler kullanılarak yapılacak analizlerde bu konuda öne çıkan yazarlar, ülkeler ve kaynakların belirlenmesi amaçlanmıştır. Böylelikle kadın girişimciliği üzerine en çok yayın yapan yazarlar, en çok atıf alan yazarlar, en çok atıf alan ortak yazarlar ve yayınlar, anahtar kelimeler, ortak çalışma yapan yazarlar, ülkeler ve kaynaklar tespit edilmiştir.

4. BULGULAR

Bu bölümde bibliyometrik analiz sonucunda elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Tablo 1 incelendiğinde makale yayın sayısı bakımından 79 yayın ile en fazla 2022 yılında yapıldığı görülmektedir. Tabloya göre 2003-2023 yılları arasında toplamda 490 yayın yapıldığına ulaşılmıştır. Analizin yapıldığı yıllar incelendiğinde kadın girişimciliği konusu üzerine araştırmacıların ilgi gösterdiği söylenebilir.

Tablo 1. Yıllara göre makale sayısı

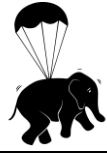
Makale Yılı	Makale Sayısı
2023	56
2022	79
2021	59
2020	49
2019	48
2018	40
2017	20
2016	31
2015	15
2014	17
2013	15
2012	14
2011	9
2010	7
2009	12
2008	7
2007	5
2006	3
2005	2
2004	1
2003	1

Tablo 2 incelendiğinde kadın girişimciliğini konu alan çalışmalarda en çok yayın yapan ülkeler ve kurumların yer aldığı görülmektedir. Tabloya göre en fazla yayın yapan 10 ülke sıralamasında Hindistan 109 yayın ile birinci sıra yer almaktadır. En çok yayın yapan kurumlar bölümüne bakıldığında ise Hindistan Teknoloji Sistemleri Enstitüsü 13 yayın ile birinci sırada yer aldığı görülmektedir.

Tablo 2. En çok yayın yapılan ülkeler ve kurumlar

ÜLKELER	YAYIN SAYISI	KURUM	YAYIN SAYISI
Hindistan	109	Indian Institute Of Technology System	13
İngiltere	67	University Of North Carolina	10
Amerika	64	University Of Tehran	9
İspanya	39	University Of Valencia	9
Malezya	37	Indian Institute Of Management Iım System	7
Türkiye	34	University of Urbino	6
Güney Afrika	27	University of London	6
Pakistan	26	University Of Ghana	6

Çin	25	University Of North Carolina Greensboro	6
Birleşik Krallık	25	Brock University	5

Tablo 3'te en çok yayın yapılan araştırma alanı ile ilgili dağılım verilmektedir. Bu dağılıma göre en fazla araştırma yapılan 10 alan sıralamasında Business Economics (iş ekonomisi) alanı 414 yayın ile ilk sırada yer almaktadır.

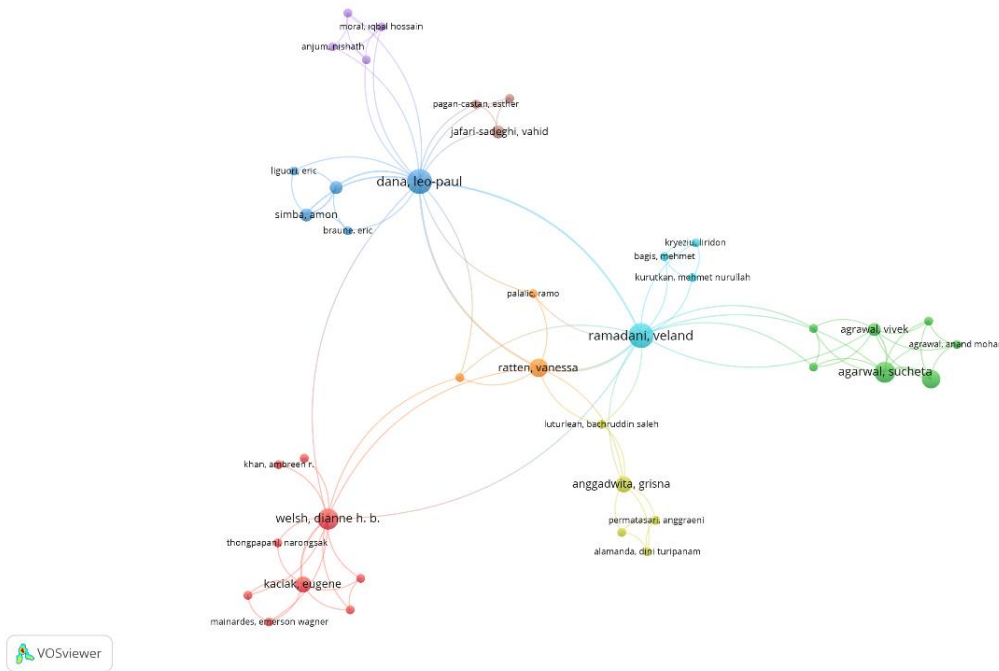
Tablo 3. En çok yayın yapılan araştırma alanı

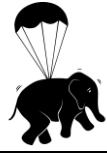
ARAŞTIRMA ALANI	YAYIN SAYISI
Business Economics	414
Social Issues	142
Computer Science	111
Engineering	102
Social Sciences Other Topics	49
Mathematics	44
Women S Studies	43
Environmental Sciences Ecology	33
Science Technology Other Topics	30
Education Educational Research	27

4.1. Ortak Yazar Analizi

VOSviewer programında ortak yazar ağı bağlantıları analiz edilirken doküman ve atıf sayısı en 1 olarak seçildiğinde ortak yazar ağı 40 gözlem değeri karşılıdığı belirlenmiştir. Ortak yazar ağı 8 kümede ve 90 bağlantıdan oluşmaktadır.

Şekil 1. Yazarlar arası iş birliğini gösteren ortak yazar ağı bağlantıları

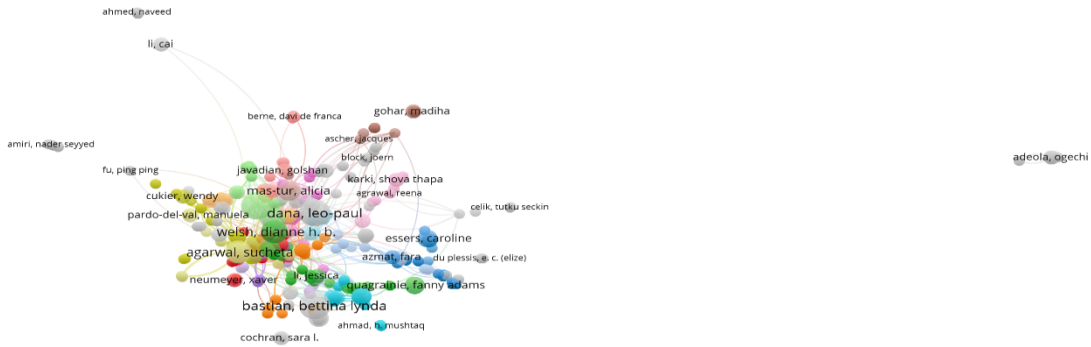

Ortak yazarların ağ bağlantılarını görünümü Şekil 1’de verilmiştir. Buna göre en fazla üretkenlik yapan yazarlar ilk beş sıra Ramadi (9 eser), Dana leo paul (9 eser), Lynda (8 eser), Wels dianne (6 eser) ve Sucheta (6 eser) olarak sıralanmaktadır. En fazla atıf alan yazarlar ile en fazla üretkenlik yapan yazarların örtüşüğü söylenebilir. En fazla atıf alan yazarlar sıralamasında Ramadi (209 atıf) ile ikinci sırada yer alırken Wels dianne (209 atıf), Sucheta (185 atıf) ve Dana leo paul (185 atıf) ile üçüncü, dördüncü ve beşinci sırayı oluşturdukları tespit edilmiştir.

4.2. Yazarların Atıf Analizi

VOSviewer programında yazarların atıf ağı bağlantıları analiz edilirken doküman ve atıf sayısı en az 1 olarak seçildiğinde yazarların atıf ağı 634 gözlem değeri karşıladığı belirlenmiştir. Yazarların atıf ağı 29 kümede ve 3429 bağlantıdan oluşmaktadır.

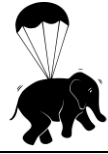
Şekil 2. En çok atıf alan yazarların ağ bağlantıları

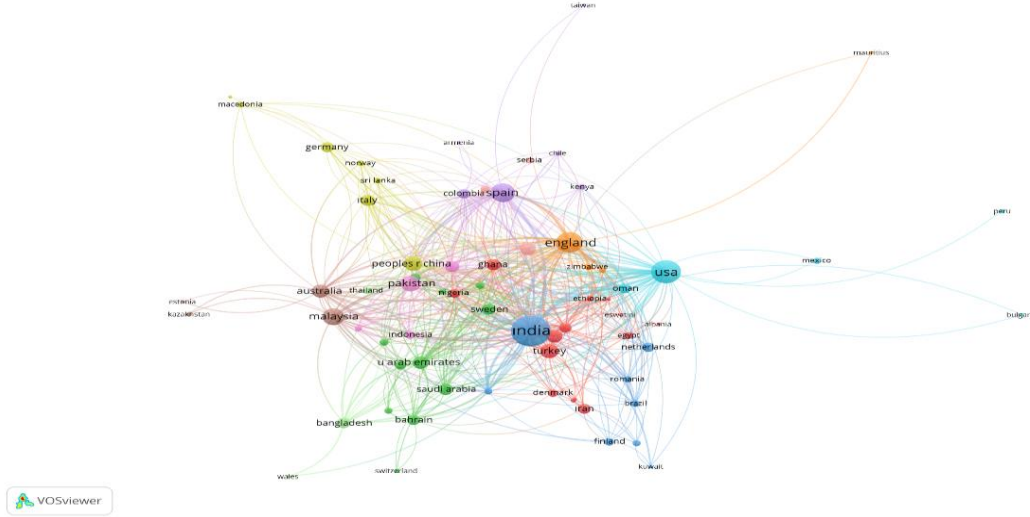
Şekil 2’de yazarların atıf ağı incelendiğinde en fazla atıf alan yazarlar ilk beş sıra Jamali (227 atıf), Ramadi (209 atıf), Wels Dianne (209 atıf), Sucheta (185 atıf) ve Dana Leo Paul (185 atıf) sıralandıkları tespit edilmiştir.

4.3. Ülkerin Atıf Analizi

VOSviewer programında ülkelerin atıf ağı bağlantıları analiz edilirken doküman ve atıf sayısı en az 1 olarak seçildiğinde ülkelerin atıf ağı 70 gözlem değeri karşıladığı belirlenmiştir. Ülkerin atıf ağı 11 kümede ve 552 bağlantıdan oluşmaktadır.

Şekil 3. En çok atıf alan ülkelerin ağ bağlantıları

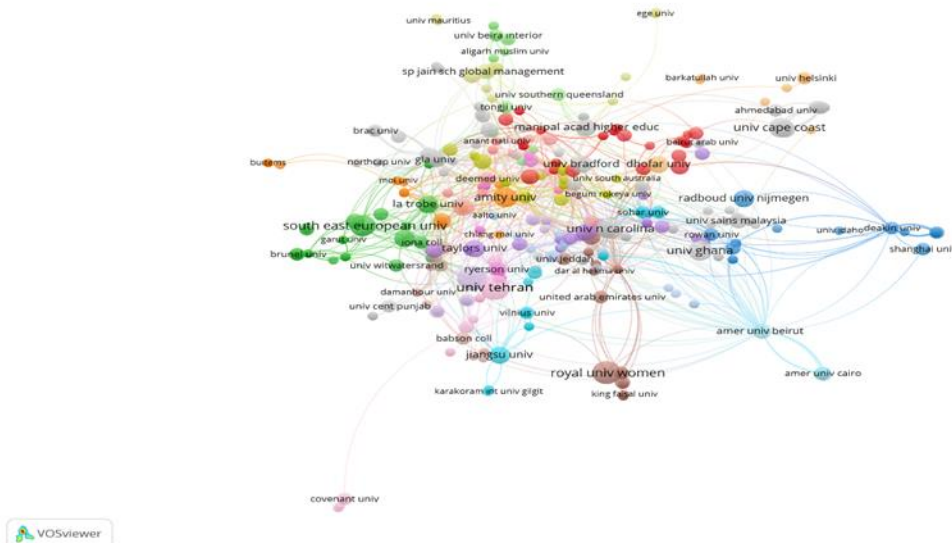

Ülkelerin atıf analiz ağ bağlantı görseli Şekil 3'te gösterilmiştir. Bu görsele göre en fazla atıf alan ülkeler sıralamasında 809 atıf ile Hindistan birinci, 790 atıf ile Amerika Birleşik Devletleri ikinci, İngiltere 761 atıf ile üçüncü, 557 atıf ile İspanya dördüncü, 340 atıf ile Kanada ise beşinci sırada yer aldığı belirlenmiştir. VOSviewer programında ülkelerin atıf ağı bağlantıları analiz edilirken doküman ve atıf sayısı bir olarak seçildiğinde ülkelerin atıf ağı 70 gözlem değeri karşıladığı belirlenmiştir.

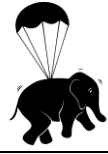
4.4. Kurumların Atıf Analizi

VOSviewer programında kurumların atıf ağı 426 gözlem değeri karşıladığı belirlenmiştir. Kurumların atıf ağı 28 kümede ve 1818 bağlantıdan oluşmaktadır.

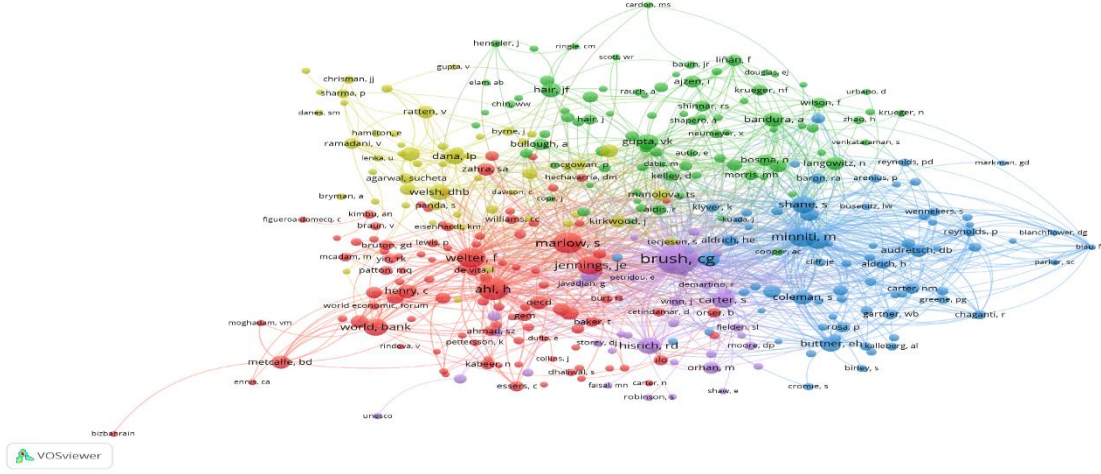
Şekil 4. En çok atıf alan kurumların ağ bağlantıları

Şekil 6. En çok atıf alan ortak yazarların ağ bağlantısı

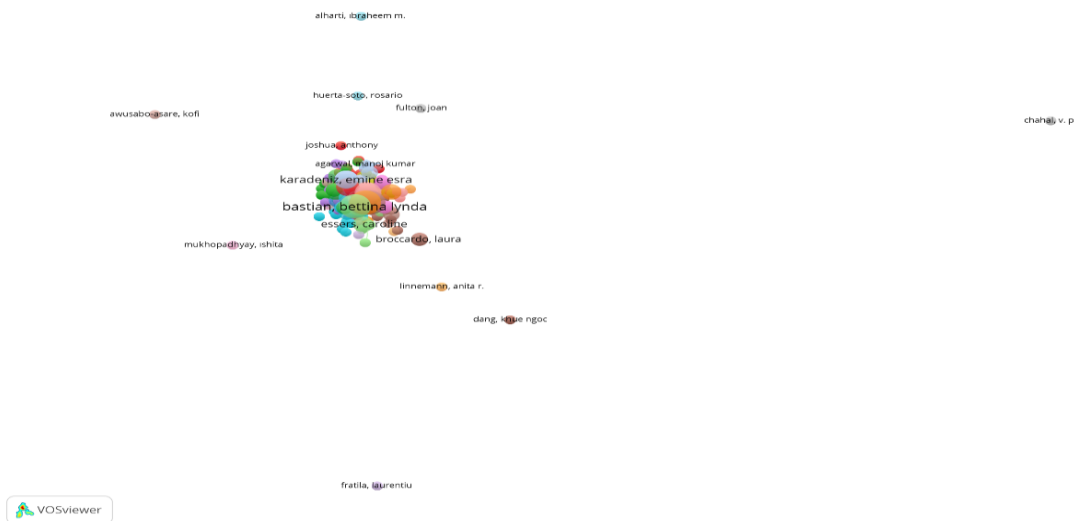

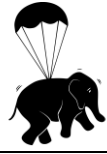
En çok ortak atıf yapılan yazarların ağ görseli Şekil 6’da verilmiştir. En çok ortak atıf yapılan yazarlar Brush (224 atıf), Ahl (129 atıf), Marlow (120 atıf), ve Welter (107 atıf) olarak şekilde sıralandıkları tespit edilmiştir.

4.7. Yazarların Bibliyometrik Eşleşme Analizi

“Birbirinden bağımsız iki kaynak tarafından alıntılanmış ortak bir esere atıf yapılmasına” bibliyografik eşleşme olarak adlandırılmaktadır (Dirik vd., 2023). VOSviewer programında yazarların bibliyometrik eşleşme ağı bağlantıları analiz edilirken en az bir eser yayınlamış ve 1 atıf almış olma kriteri seçildiğinde yazarların bibliyometrik eşleşme ağı 869 gözlem değeri karşılıdığı belirlenmiştir. Yazarların bibliyometrik eşleşme ağı 20 kümede ve 133671 bağlantıdan oluşmaktadır.

Şekil 7. Yazarların bibliyometrik eşleşme ağ bağlantıları

Yazarların bibliyometrik eşleşme ağ görseli şekil 7’de gösterilmiştir. Buna göre en çok bibliyografik eşleşme olan yazarlar 227 alıntı ile Jamali (9620 bağlantı gücü), 209 alıntı ile Ranadi (4959 bağlantı gücü) ve 209 alıntı ile Agarwal (4182 bağlantı gücü) olmuştur. Bağlantı güçleri bakımında sıralama yapıldığında ise yine Jamali 9620 bağlantı gücüne, Ranadi 4959 bağlantı gücüne ve Agarwal 4182 bağlantı gücüne sahip olarak ilk üç sırada yer almaktadırlar.

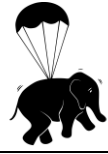
5. TARTIŞMA ve SONUÇ

Kadın girişimciler günümüz piyasasının ihtiyaçlarını karşılamak için olağanüstü beceri ve yeteneklere sahiptir. Yenilikçi ve yaratıcı yönelimleri, liderlik nitelikleri, risk alma ve fırsatları belirleme becerileri, sosyal farkındalıkları mal ve hizmet üretimi yoluyla kaynakları ticarileştirme yetenekleriyle birleştiğinde, kadın girişimci topluluğunun son yıllarda kayda değer bir şekilde büyümesine katkıda bulunmaktadır. Bu da onları girişimci olarak önemli bir konuma getirmektedir.

Bu çalışmanın amacı kadın girişimciliğini konu alan araştırmalarının bibliyometrik incelenmesidir. Kadın girişimciliği konusu üzere yapılan araştırmaların daha iyi bir şekilde anlaşılmasını sağlamak çalışmanın bir diğer amacını oluşturmaktadır. Kadın girişimciliği ile ilgili olarak yapılan literatür incelemeleri genellikle belirli bir konuya veya belirli alanlardaki yüksek etkili dergilere odaklanırken, diğer dergilerdeki veya alanlardaki temaları ve önemli araştırmaları göz ardı edilmiştir. Bu çalışmada Web of Science veritabanında yer alan makalelerin analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda, kadın girişimciliği konusu son yıllarda önemli bir büyüme kaydettiğini ortaya koymuştur. Araştırmayla ilgili yayınların sayısı özellikle 2016 ve sonrası önemli ölçüde artmıştır ve bu da bu konunun önümüzdeki yıllarda da araştırmacılar için ilgi çekici bir konu olmaya devam edeceğini göstermektedir. Hindistan 109 yayınlı kadın girişimciliği alanında yapılan araştırmalarda önemli bir rol oynamaktadır. Bu ülkeyi yayın sayılarına göre İngiltere, Amerika Birleşik Devletleri ve İspanya takip etmektedir. En fazla kullanılan anahtar kelime co-occurrence (birlikte görülme) analizi dört ana kelimenin ortaya çıkarmıştır. bu kelimeler sırasıyla Women Entrepreneurship (kadın girişimciliği), Entrepreneurship (girişimcilik), Women Entrepreneurship (kadın girişimci), Women (kadın) ve Male (cinsiyet) kelimelerin sıralandığı belirlenmiştir.

Kadın girişimciler, günümüzün pazar ihtiyaçlarını karşılamak için olağanüstü beceri ve yeteneklere sahiptir. Yenilikçi ve yaratıcı yönelimleri, liderlik nitelikleri ve risk alma becerileri son yıllarda kadın girişimci topluluğunun önemli bir parçası haline gelmiştir. Kadınlar girişimciler çalışma hayatından deneyimi kazandıktan sonra iş sorumluluklarını daha iyi idare edebilmektedir. Bu deneyim onların kendilerini tatmin olmuş hissetmelerini ve girişimcilik faaliyetlerinden keyif almalarını sağlayarak kararlılıklarını, girişimcilik dirençlerini ve kendilerini gerçekleştirdiklerini göstermektedir.

Bu çalışmayla mevcut çalışmalardaki önemli boşlukları vurgulanarak ve gelecekteki potansiyel çalışma konularına işaret etmektedir. Bu çalışma aynı zamanda önemli pratik çıkarımlar sunmaktadır. Bulgulara göre kadın girişimciliği alanında farklı ülkeler, kurumlar ve

araştırmacılar arasında yakın temas ve işbirliği eksiliği bulunmaktadır. Alanın gelişimini desteklemek için, farklı ülkelerdeki farklı kurumlara mensup araştırmacıların temas ve işbirliğini güçlendirmesi gerekebilir. Genel olarak, kadın girişimciliği üzerine yapılan bu çalışmanın ortaya koyduğu sonuçlar oldukça umut vericidir. Analiz, bu alanın önümüzdeki yıllarda da araştırmacılar için ilgi çekici bir konu olmaya devam edeceğini göstermektedir. Kadın girişimciliğinin geleceği ile ilgili diğer hususları kapsayan yeni çalışmaları içeren daha fazla araştırmaya ihtiyaç vardır. Gelecekteki araştırmacılara rehberlik edebilecek ve etkili politikalar geliştirmeye yardımcı olabilecek sonuçlara ulaşılmıştır.

Bu çalışmanın bazı kısıtlamaları mevcuttur. İlk olarak çalışma yayınlanmış tüm kadın girişimciliği araştırmaları yerine Web of Science veritabanında yer alan makaleler üzerinden yapıldığı için sonuçlar sadece bu makale analizleri örneğine göre yorumlanmıştır. İkincisi kısıtlama tek bir arama terimi yapılarak elden edilen verilerin bibliyometrik incelemesinin yapılmasıdır. VOSviewer yazılım programına sadece Web of Science veritabanına yer alan makalelerin dahil edilmesi diğer veritabanlarına yer verilmemesi çalışmanın bir diğer kısıtlamasıdır. Gelecekteki araştırmalarda VOSviewer yazılım programına Web of Science veritabanına dışındaki çeşitli veri tabanlarından elde edilen veri kaynaklarının genişletilmesi yoluyla daha kapsamlı sonuçlar elde edilebilir.

Kaynakça

- Agarwal, S., & Lenka, U. (2018). Why research is needed in women entrepreneurship in India: A viewpoint. *International Journal of Social Economics*, 45(7), 1042-1057.
- Agarwal, S., Ramadani, V., Dana, L.P., Agrawal, V., & Dixit, J.K. (2021). Assessment of the significance of factors affecting the growth of women entrepreneurs: Study based on experience categorization. *Journal of Entrepreneurship in Emerging Economies*, 14(1), 111-136.
- Anggadwita, G., Luturlean, B.S., Ramadani, V., & Ratten, V. (2017). Socio-cultural environments and emerging economy entrepreneurship: Women entrepreneurs in Indonesia. *Journal of Entrepreneurship in Emerging Economies*, 9(1), 85-96.
- Appelstrand, M., & Lidestav, G. (2015). Women entrepreneurship—a shortcut to a more competitive and equal forestry sector?. *Scandinavian Journal of Forest Research*, 30(3), 226-234.
- Cabrera, E. M., & Mauricio, D. (2017). Factors affecting the success of women's entrepreneurship: A review of literature. *International Journal of Gender and Entrepreneurship*, 9(1), 31-65.
- Cetindamar, D. (2005). Policy issues for Turkish entrepreneurs. *International Journal of Entrepreneurship and Innovation Management*, 5(3/4), 187-205.

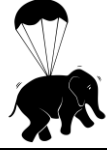

- Cetindamar, D., Gupta, V. K., Karadeniz, E. E., & Egrican, N. (2012). What the numbers tell: the impact of human, family and financial capital on women and men's entry into entrepreneurship in Turkey. *Entrepreneurship & Regional Development: An International Journal*, 24(1/2), 29-51.
- Cole, P. M. (1997). Women in family business. *Family Business Review*, 10(4), 353-371.
- Diodato, V. (2012). *Dictionary of bibliometrics*. Routledge.
- Dirik, D., Eryılmaz, İ., & Erhan, T. (2023). Post-truth kavramı üzerine yapılan çalışmaların vosviewer ile bibliyometrik analizi. *Sosyal Mucit Academic Review*, 4(2), 164-188.
- Djankov, S., La Porta, R., Lopez-de-Silanes., F., & Shleifer, A. (2002). The regulation of entry. *The Quarterly Journal of Economics*, 117(1), 1-37.
- Donthu, N., Kumar, S., Mukherjee, D., Pandey, N., & Lim, W.M. (2021). How to conduct a bibliometric analysis: An overview and guidelines. *Journal of Business Research*, 133(1), 285-296.
- Frishkoff, P. A., & Brown, B. M. (1993). Women on the move in family business. *Business Horizons*, 36(2), 66-71.
- Gupta, V. K., Turban, D. B., Wasti, S. A., & Sikdar, A. (2009). The role of gender stereotypes in perceptions of entrepreneurs and intentions to become an entrepreneur. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 33(2), 397-417.
- Hollander, B. S., & Bukowitz, W. R. (1990). Women, family culture, & family business. *Family Business Review*, 3(2), 139-151.
- Javadian, G., & Singh, R. P. (2012). Examining successful Iranian women entrepreneurs: An exploratory study. *Gender in Management: An International Journal*, 27(3), 148-164.
- Karatas-Ozkan, M., Inal, G., & Ozbilgin, M. (2010). *Turkey*. In Fielden, S., & Davidson, M. (Eds.), *International handbook of successful women entrepreneurs* (pp. 175-188). Edward Elgar Press.
- Kassa, E. T. (2021). Socioeconomic determinants of micro, & small enterprise growth in North Wollo and Waghimira zone selected towns. *Journal of Innovation, and Entrepreneurship*, 10(1), 1-14.
- Khan, M. A., Pattnaik, D., Ashraf, R., Ali, I., Kumar, S., & Donthu, N. (2021). Value of special issues in the journal of business research: A bibliometric analysis. *Journal of Business Research*, 125, 295-313.
- LaVan, H., & Murphy, P. J. (2007). Southeast Asian culture, human development, and business competitiveness. *Journal of Asia Business Studies*, 2(1), 14-22.
- Lawani, S. M. (1981). Bibliometrics: Its theoretical foundations, methods and applications. *Libri*, 31(Jahresband), 294-315.

- Maden, C. (2015). A gendered lens on entrepreneurship: Women entrepreneurship in Turkey. *Gender in Management: An International Journal*, 30(4), 312-331.
- Marin-Palacios, C., Carrero Marquez, O., & Lohan, R. P. (2022). Review of employment and disability: Bibliographic analysis. *Journal of Enterprising Communities: People, and Places in the Global Economy*, 16(1), 119-145.
- Minniti, M., & Naudé, W. A. (2010). What do we know about the patterns and determinants of female entrepreneurship across countries?. *European Journal of Development Research*, 22, 277-293.
- Munoz, L. G., & Perez, P. F. (2007). Female entrepreneurship in Spain during the nineteenth and twentieth centuries. *Business History Review*, 81(3), 495-515.
- Ogunyemi, K. (2015). One Nigerian femtrepreneur: A case study of virtue in business. In Ramadani, V., Gërguri-Rashiti, S., & Fayolle, A. (Eds.), *Female entrepreneurship in transition economies* (pp. 265-277). Palgrave Macmillan.
- Orhan, M., & Scott, D. (2001). Why women enter into entrepreneurship: An explanatory model. *Women in Management Review*, 16(5), 232-247.
- Ramadani, V., Hisrich, R. D., & Gërguri-Rashiti, S. (2015). Female entrepreneurs in transition economies: Insights from Albania, Macedonia and Kosovo. *World Review of Entrepreneurship, Management and Sustainable Development*, 11(4), 391-413.
- Salganicoff, M. (1990). Women in family businesses: Challenges and opportunities. *Family Business Review*, 3(2), 125-137.
- Sohail, F., Abbas, M., Khan, E., Siddiqui, A., Ali, S. M., & Ali, S. R. (2022). Families of women entrepreneurs in Pakistan their paramount support or dreadful obstacle. *Reviews of Management Sciences*, 4(1), 83-94.
- Tillmar, M., Skeold, B., Ahl, H., Berglund, K., & Pettersson, K. (2022). Women's rural businesses: For economic viability or gender equality? A database study from the Swedish context. *International Journal of Gender, and Entrepreneurship*, 14(3), 323-351.
- Tyagi, N., Shukla, G., & Singh, P. (2021). A woman's perspective of entrepreneurship in MSME family businesses. In Dana, L. P., Sharma, N., & Acharya, S. R. (Eds.), *Organising Entrepreneurship, & MSMEs across India* (pp. 87-107). World Scientific.
- Verma, S., & Gustafsson, A. (2020). Investigating the emerging COVID-19 research trends in the field of business and management: A bibliometric analysis approach. *Journal of Business Research*, 118, 253-261.
- Vinze, M. D. (1987). *Women entrepreneurs in India: A socio – economic study of Delhi, 1975–1985*. Mittal Publications.
- Vossenbergh, S. (2013). *Women entrepreneurship promotion in developing countries: what explains the gender gap in entrepreneurship and how to close it?* Working Paper No. 2013/08, Maastricht School of Management, March 2013, Maastricht.

Welter, F., Smallbone, D., Mirzakhlikova, D., Schakirova, N., & Maksudova, C. (2006). Women entrepreneurs between tradition and modernity – The case of Uzbekistan. In Welter, F., Smallbone, D., & Isakova, N. (Eds.), *Enterprising women in transition economies* (pp. 45-66), Ashgate Publishing.

Katkı Oranı Beyanı: Yazar çalışmayı tek başına gerçekleştirmiştir.

Destek ve Teşekkür Beyanı: Çalışmada herhangi bir kurum ya da kuruluştan destek alınmamıştır.

Çatışma Beyanı: Yazar herhangi bir çıkar çatışması olmadığını deklare etmektedir.

Bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen kurallara uyulmuştur.

Bu makale **benzerlik** tespit yazılımlarıyla taranmıştır.